

ბევრჯერ გვითქვამს და ამ შემთხვევაშიაც ვიმეორებთ, რომ რამდენი სიმდიდრეც და ბუნების სიუხვე ჩვენს ქვეყანაში მოიპოვება ზევით, მიწაზედ, ორი იმდენი, უეჭველია, ქვეით მიწაში მოიპოვება. და ჩვენ, უცოდინარობის-გამო, ვერც მიწის-ხემათი სიმდიდრით ვვისარგებლობთ და ვერც მიწის-ქვემოთი სიმდიდრითა.

სწავლა, სპეციალური ცოდნა მოგვცემს ჩვენ ღონის-ძიებას, რომ ერთითაც და მეორითაც ჯეროვანად ვისარგებლოთ, ერთიც და მეორეც გამოვიყენოთ ჩვენი ღარიბულ ცხოვრების გასაუმჯობესებლად.

პოლიტიკური ინსტიტუტი ბუნებას გაგვაცნობს, ამის აგრონომიული განყოფილება შეგვატყობინებს ჩვენი ნიადაგის ხასიათსა და თვისებას, გვასწავლის—თუ რაგვარ ნიადაგზე რა ნაწარმოები უფრო მოვა, ტექნიკურ სწავლას გაავრცელებს ჩვენში, ქარხნებისა და ფაბრიკების საქმეს გაგვაცნობს, და ყველა ამით ის, უეჭველია, დიდს შემწეობას მისცემს ჩვენი მხრის ეკონომიურად წარმატებას.

ტექნიკური სწავლის უცოდნელობისგან მოგვდის, რომ უბრალო მაშინას უბრალო ქარხანას ვერ მოუვლით ამ ქამად ჩვენ; მეურნეობის უცოდნელობისგან მოგვდის, რომ ჩვენი ადგილ-მამულის შემუშავების საქმე ამ ქამად სწორეთ ისე მიდის ჩვენში, როგორც ამ ორი ათასის წლის წინათ მიღოდა; სამთო საქმის უცოდნელობისგან მოგვდის, რომ ჩვენ ვერ ვვისარგებლობთ იმ უანგარიშო მადნეულ სიმდიდრითა, რომელიც ჩვენს ქვეყანაში მოიპოვება და სხვ. და სხვ.

ჩვენ არ ვამბობთ, რომ მომავალი ოფილისის პოლიტიკური ინსტიტუტი ყველა ამ ჩვენ ნაკლულეფანებას ერთბაშად განკურნებს და უეცრად გაგვდის კარგ მემამულეთაც, ქარხნებსა და ფაბრიკებსაც გამარავლებს და ჩვენი მადნეულების გამოყენების ნიჭსაც და ღონის-ძიებასაც მოგვცემს-მეთქი. მაგრამ, თუ ერთ

ნაბიჯსაც მაინც არის, წაგვადგმენებს წინ ეს ინსტიტუტი, ესეც დიდი რამ იქნება, სეც ქვეყნის სიკეთე იქნება, — და ამიტომაც ვინატროთ, რომ ამ ინსტიტუტის გახსნის საქმეს ჩვეულებრივი და სხვა-და-სხვა ფორმალური დაბრკოლება არ დახედეს წინ, რომ ბ. ინოვაციის მალე მოყვანოს სისრულეში თვისი კეთილი განზრახვა.

ახალი ამბები

ზაზეთს „აგეკაში“ სწერენ, რომ, ბ. მოღწაღვესკის თავ-მჯდომარეობით, 9-ს ამ თვეს, ჰქონია სხდომა იმ კომისიას, რომელსაც, ბ. ინოვაციის წინადადებით, მიწოდებოდა აქვს აგეკაში სახელწოდებით, ტექნიკურ პროფესიონალურ სასწავლებლებს თაობაზედ.

ამ ხანად კომისია იმ აზრზეა, რომ ოფილისში უნდა გაიხსნას პოლიტიკური ინსტიტუტი. ეს აზრი ეკუთვნის ბ. ინოვაციის. ამისი სხდომაზედ მომხსენებელი იყო ბ. ტარასოვი, რომელსაც ამ გვარი სასწავლებლების საქმე შეუსწავლია რუსეთში და სამზღვარ-გარეთ. კომისიის აზრით, პოლიტიკური ინსტიტუტში უნდა იქნეს სამი განყოფილება: ქიმიკურ-ტექნიკური, სამთო და აგრონომიისა. ამ საქმის განხილვის დროს კომისიაში მოწვეულნი იყვნენ და დაესწრნენ შემდეგი მცოდნე-პირები: ბ. ლიტვესკი, ხაროკინი, სომონოვიჩი, შახბევი და სხვ.

პეტერბურლის გაზეთებში იწერებოდა, რომ იქაური უნივერსიტეტის სომხურ ენის პროფესორი ბ. ა. პატკანიანი მომავალ ზაფხულში მიემზავრებაო შარაბალს, ნუხას და მართაშენში არხეოლოგიურის მიზნით. რასაც ხსენებული პროფესორი ამ ადგილებში გამოიკვლევს, უნდა წარუდგინოს მომავალ არხეოლოგიურ ყრილობას ოფილისში.

მოსკოვში უთამაშნათ ა. ი. სუმ-

ბათოვის მეორე რუსული პიესა — დრამა „Ночь вьва“ (საუკუნის ქალი). პიესას არ უქებენ ამ ჩვენ თანამემამულეს და რუსების ახალგაზდა მწერალს.

ამ თვის 10-ს ზოდჭრუას ცირკში იყო წარმოდგენა ოფილისის ღარიბ მცხოვრებთა სასარგებლოდ; ამ წარმოდგენიდან შემოვიდა სულ 755 მან. და 40 კაპ., რომელიც დანიშნულეების-და-გვარ მოსახმარებელად, კნა მ. ა. მაგარინისას გარდევია.

ჩვენ გვაცნობებენ, რომ გავლილ ოთხშაბათს ერთ ვილაც სპარსელს ერთი კაცი და ერთი ქალი მოუკლავს ხანჯლით აბანოში. ამბობენ, ქალ სპარსელის საყვარელი იყო, ნახაო, რომ სხვა კაცს მიჰყავდა აბანოში, გამოუდგა და ორივე ერთად მოკლათ.

სოფ. შარელიდან გვწერენ, რომ ლეკობის დროს არ ყოფილა ძახეთში ისეთი შიშინობა, როგორც ამ ქამად ჩვენს სოფელში არის რამდენიმე ავაზაკისაგანაო. ამ ათის დღის წინათ ორი ამ ავაზაკთაგანი, რომელთაც დუქანი გასცარცვეს, დაუჭირავეს მასახლისს, მაგრამ, ერთი ადგილობრივ ბობოლას ბრძანებით, ისეც გამოუშვიათ. უკანასკნელი ორმოც-და-ათი ძროხა და ხარ-კამბეჩი დაიკარგა გლეხებისა ამ უკანასკნელ დროს ამ სოფელში, ქურდები ყველამ იცის, ღამ-ღამობით გროვდებიან ერთ აქაურ დუქანში და ქეიფობენო, მაგრამ, ვილაცს შიშით, კაცს ხელი ვერ უხეოა იმათთვისაო.

პეტერბურლიდან გვაცნობებენ, რომ თხუთმეტ ამ თვეს, ორშაბათს, იქ იქნება ქართული წარმოდგენა. არღვენენ აქვს. ს გარლის კომედიას „რაც გინახავს, ვეღარ ნახავს“.

მჭვი არ არის, ეს პიესა, თუ კარგათ წავიდა, კარგ მთაბეჭდილებას მოახდენს პეტერბურლში, თვისი ვეფქტურ სცენების წყალობით.

ჩვენც იმ ბებერს დავემზავნეთ, აღრე რომ ჩვენ დავცინოდით! და კაბუჯო თქვენ, აშიყნო, აწ დავცინეთ თქვენცა, მოდით!

უღელი ქართველის წერილი
(სხადგისიდაცხ)

ბატონო გაზეთი-ჯან, თუ ჩემი სოფლული ყბედობა არ მოგებზრდება, მიხდა შენ გაზეთი დასაწერათ რაცხაები, მოგწერო; ვიცი გულჩი გიამება, როცა ჩვენი თანა გლეხების წიგნები მოგივა.

ზაფხულ კვირა ჩემ დედა-კაც ვუთხარი:—ძალი, მოდი მუთაისჩიდან წავალ, წავიღებ კართოფილ, გაყვიდი, თან ბათოში ჩავალ და ჩვენი ცხენ-

ბის ამბავ გავიგებ, ი დინ-სუხ აქარლებდა რო წავგართვეს, იქნება ერთი ხარა რამ გავხდეთქო.

ჩემ დედა-კაც ი გულ-მკედარს უფრო სდომებოდა თურმე ჩემი გამოტუმრება, რომ ხელმანდილოს და პაპუცებს მომიტანსო.

აკვიდე შენი ჭირიმი, ჩემ ტორათს და პატარა გოლუგს (ვირს) კართოთოფილები და მე და სეროთ პეტევი გაუუძებით გზას. მაგრამ გულჩი შიში გექონდა, რომ, ი დინ-სუხები არ დაგხვდნენთქო; თორე შენი ტერი ოღლუშალს უნდა ყელი გამოეჭრა-თქო, რადგანაც ჩვენი თავით ვერაფერი გვიქნია და ჩვენი დიდრონი ბატონებიც ვერაფერ გვეხმარებიან; ამ მთელ ზაფხულ ჩვენი ჩაღვადრები, სულ გაღლიტეს, წაართვეს ცხენები კურტნებით და ჩვენი ოღლუშალი

ყელ-გამოჭრილები დაგვიტოვეს. ახლა ამბობენ, რომ, ი ჩვენ ნაჩანკებს და პაპოშნიკებსაც ეშინი.თ აქარლები-საო; ჩვენი კურტნიანი ცხენები დედი ძუძუსავით შეერგებოდათ...

როგორც იყო, ძრისტეს მადლით, საღამათათ ჩამოველით მუთაისჩი და საფანთან ჩამოვხადეთ კართოფილები, და სეროს ვუთხარი: — ჰაიდე ერთი ჩვენი აკოი ვნახოთ, იმან კირგათ გაგვაციდინებს-თქო.

წავედით, შენი ჭირიმი, აკოს საძებნავათ, და თან გავიყოლეთ ჩემი ტორათი და გოლუგი. აკი ამ გულ-მკედარ მუთაისჩი გოლუგი არ ენახათ და გვიყვირეს:

„— ახალ-ციხელი გოლუგიო!“ მოვიდენ, ზოგმა ჩვენ კისერჩი წავგვრა, ზოგმა გოლუგს კულ-ქვეში-

ზაზეთ „ზოლოტო“ (საქონლის) საჭიდან (შავი ზღვის წინააღმდეგ) „ზღვა საშინელ მღვლეარებაშია. ბათომიდან გამოუსულ გემებს ერთი დღით მეტი აგვიანდებათ. აქეთკენ დიდი სიცივე და აფერებაო“.

ბათომიდან ნიკოლაევის გაზეთში იწერებოდა, რომ იქ ჩასულა ერთი ურია შპანიდამ, უყიდნია კარგა-ძალი ყურძენი, გამოუწურავს 300 ბათმანდის ღვინო და წულა გასასყიდლოდ მოდესაში. პორრესპონდენტი იწერება, რომ ეს პირველი მაგალითია, ამ გვართ ღვინის გამოწურვა ბათშიო.

„დროშის“ კორესპონდენცია

სოფ. სამიქაო, 15 აგტ. „დროშის“ მკითხველი, რომელიც ცოტა ყურადღებას აქცევს ამ ჩვენი ერთადერთს გაზეთის კორესპონდენტებს, ადვილათ შეამჩნევდა, რომ სამიქაო, მაიღანი, ბუღბუღი, შოლობანი და ბეზათი არასოდეს არ ყოფილან ბედნიერნი გაზეთში ჩაწერისა.

შველა ზევით მოყვანილი სოფლები მდებარეობენ მუთაისის მაზრაში მდინარის სხენის-წყლის მარჯვენა მხარეზე, ძულაშის მახლობლათ. შველა ისინი შეადგენენ მუთაისის მაზრის სამზღვარს დასავლეთისკენ, საიდგანაც იწეება საძვეგროლო, ანუ როგორც იქ ეძახიან ოღში, ყველა ისინი ერთმანეთზე არიან მიყოლებულნი. სხენის-წყლის მეზობლობას მათთვის დიდი ზარალი მოუტანია და ვხლაც მოაქვს მით რომ, არა ერთი მოსახლე კაცი აუყრია, ბევრი საყანე მიწა წაუღია და ვხლაც მიაქვს; ამისთვის ძალიან ადვილად შესაძლებელია, რომ მომავალში ყველა ეს სოფლები და ბევრი სხვებაც დაღუპულ იქმნენ ამ უხვიო წყლისაგან.

შველა ზემო ჩამოთვლილი სოფლები თვისი მცხოვრებლებით შეადგენენ ერთ სამამასახლისო სამიქაოს საზოგადოებას, რომლისაც უმრავლესად უღიტიანა; წაკრა და წაკრა, და იცინოდენ „გოლუგიო!“ ზოგმა გვიკითხა, თქვენჩი კაცზე მეტი გოლუგი ყოფილაო!... მართი სიტყვით ყაშმარათ (მასხარათ) აგვიღეს. მეც ვუთხარი:

— ჩვენჩიგან ზაფხულობით გოლუგები უფრო მეტია და ზამთარჩი კი ბარ-და-ბარია: თქვენ რომ ზაფხულჩი იქ იყავით, მაშინ მეტი იყო და ახლა მეტი აღარ არის-თქო!

ი ჩემ არხატამ სეროს არ ენახა მუთათისი და არ იცოდა, რომ ასე ყაშმარები იყვნენ და სულ უკვირდა და ამბობდა:

„— ჰეტე ჯანუბ, ესენი ჩვენ გოლუგებზე უფრო გოლუგები ყოფილანო!“ მერე როგორც იყო, ი კურთხეუ-

სობა არის გლენ-კაცობა და მხოლოდ მკირედი ნაწილი, თავად-აზნაურობა; სულ ეს საზოგადოება იქნება მალოზლათ 550 კომლისა.

მა სამამსახლისო მეთაისის მაზრის სხვა სოფლებზე უფრო დაცემულია, ზნეობითის და გონებითის მზრით, აქ თავად-აზნაურობა თავის განათლებით და ზნეობითი ღირსებაებით ძალიან ცოტათი განიჩევა გლენ-კაცობისგან: ცრუ-მორწმუნობა, სრულ სიზარმაცეს ყოველივე საზოგადო საქმეში კორიკანობას და ერთმანერთის შურს, განხეთქილებას ღრმით ფესვები გაუდგამს აქაურ საზოგადოებაში და ერთობ დიდ გაჭირვებაში ჩაუგდია ეს უკანასკნელი.

მიხეზნი ამისა, რასაკვირველია, ბევრია; მაგრამ განსაკუთრებითი ყურადღება ეკუთვნის იმ გარემოებას, რომ აქაურ საზოგადოებას თავის შეილებაისთვის არა გაუყურობა-რა: არც სხვა ადგილებზე უსწავლებია-რა და არც შინ თავის სოფელში სკოლა გაუყურობა.

რით აიხსნება ეს გარემოება? ნუ თუ ეს 550 კომლიანი საზოგადოება ისეთ ეკონომიურ გაჭირვებაშია, რომ არ შეუძლია, ერთი რიგისი, სასოფლო სასწავლებელი დაარსო-და შეინახოს? მა თუ შეუძლია, ნუ თუ ეს საზოგადოება ისე უგზურია, რომ არა ხედავს საჭიროთ ამ საქმის აღსრულებაში მოყვანას?

პასუხად ამა კითხვებისა მე მოგახსენებთ შემდეგს: ჩვენგან ჩამოთვლილი ზევით სოფლები სრულიად არ არიან იმისთანა ეკონომიურ გაჭირვებაში, რომ ერთი ხეირიანი სასოფლო სკოლა ვერ შეინახონ. არც თითონ საზოგადოება შეადგენს ისეთს ნიადაგს, რომელზედაც არავითარი კეთილი აზრი არ დაითესება. ამას მისთვის ვლპარაკობ, რომ 1876 წელს ორბ ახალ-გაზდა აქაურ საზოგადოებასთან ვაცნობილი კაცი იყო მონდომილი აქ სკოლის დაფუძნებისათვის და აერცვლებდნენ ამ აზრს, რომელსაც თანაგრძობას უცხადებდა ყველა, ვისაც კი ისინი ვლპარაკებოდნენ; მაგრამ სხვა და

ლი შეილი ჩვენი აკოი ვნახეთ; მაგრამ ვეღარ გვიცნო, თურმე ისეც დიდი ბეზირგანი გამხდარიყო და აღარ გვკადრებოდა. მუთხარი: — ბიჭო, როგორ ვერ გვიცნობ, რამდენ ჯერ ბზე და ქერი აგვიკიდია გოლუგებზე და სოფლიდან ახალ-ციხეში ჩავიტანია-თქო! მერე, ჰი თუ გაახსენდა და გვითხრა: — ბიჭო, ჩვენი პეტეთ-პეტეი არა ხარო! მუთხარი:

— შე ტიელო, ე სა დამდგარხარ, რომ მინამ მოგაგენით, ბიჭ-ბუჭებმა ჩვენც და ჩვენი გოლუგეც გავდღეს-თქო! ამ ტიელ ქვეყანაში გოლუგე არ უნახავან-თქო?! მა იმან გაიცინა და მითხრა: — აქ ოთხ-ფეხიანი გოლუგეების მაგიერ ორ-ფეხიანი გოლუგეები არისო.

მერე გვითხრა: — ჰაიღე ბიჭებო, ერთი აქაური ქორწილი გაჩვენოთო!

სხვა გარემოებისაგან მოთ ეს საქმე ვერ გაარიგეს.

აქედან სჩანს, ამოდენა სოფლებს ერთი სკოლაც არა აქვთ მხოლოდ იმათომ, რომ იქ არ მოიპოვება იმისთანა პირები, რომელთაც სკოლის სარგებლობა ესმოდეთ და ჩავიხივებთ შეიძლოთ საზოგადოებისა. რაიცა შეეხება გარეშე პირებს, არას დაეძებენ, თუმცა ზოგიერთი მათგანი მოვალენიც არიან ამისთანა საქმისთვის იზრომონ. მე ნამდვილად ვიცი, არიან იმისთანა მაზრის უფროსები და სახალხო სკოლების დირექტორები, რომლებიც, როცა ხედავენ, რომელიმე საზოგადოებას შეუძლია სკოლა იქონიოს, მაგრამ არა აქვს, ხმარობენ ყოველივე ღონის ძიებას ამ საქმის გასაკეთებლათ: მიდიან ხშირად იმ საზოგადოებაში და უხსნიან ხალხს თუ რა ნაირი სასარგებლოა სკოლა, რომლისაც დაფუძნება მათ არ გაუჭირდება და სხვ.; და ხალხიც, რასაკვირველია, ყაზულის ხდება და სკოლებს იკეთებს.

ნამდვილად ვიცი, რომ ჩემგან ზევით ჩამოთვლილ სოფლებში მეთაისის მაზრის უფროსს და ვუბერნიის სახალხო სკოლების დირექტორს, არა თუ ზემო აღნიშნულის მიზნით, არამედ სრულიად მგზავრათაც არ გაუვლიათ. შინ იცის, რამდენი ამისთანა სოფელია ჩვენში უყურადღებოდ დაგდებული!

ღარწმუნებული ვარ, რომ ამით სიტყვას, რჩევას და ღაპარაკს უფრო დიდი გავლენა ექნება ხალხზე, ვინემ სიტყვას, რჩევას და ღაპარაკს კერძო პირისას; დარწმუნებული ვარ, რომ თუ ისინი თავს ცოტა შრომას მისცემენ, მივიღენ აღნიშნულ სოფლებში, შეკრებენ საზოგადოებას და ურჩევენ მა: სკოლის გახსნას, უსათუო შედეგი მათის რჩევისა იქნება სკოლის დაარსება, და ვინ იცის ამისათვის რამდენი კაცი შესწირავს მათ მადლობას.

იმედი მაქვს, სიტყვა ჩემი არ დაემზავსება „ხმას მალადღებლისას უდაბ-

ჩავაჯდუნა ერთ რუსულ ცხენებიან რაბაში და მივიყვანა ჩვენი ფრანგების საყდარი. აიპე-აიპე! რა ღამაში ყოფილა ე ღეთის ნაკურთხის აშენებული!

შეველით თუ არა, ჩვენი აკოი ჩვენთან არ დადგა, ჰალბათ ჩვენი შერცხვა. ჩვენ დავიჩოქეთ და პირველადი დავიწვრეთ, თითო „მამო ჩვენო“ უნდა გვეთქვა, ამ დროს დაიძახეს: — პატარძალი მოჰყავთო“. ავდექეთ, შევხედეთ; მაგრამ ნეტაი არ გვენახა ი გულ-კვდრიშვილი, დუნია გუხალ გავდა! სეროი მეუბნებოდა: — ბიჭო, ი ჩვენ გულ-კვდარ დედაკაცებს რო უთხრათ, ხო არ დავიჯერებს. აიპე ჯანუბ, რა ღამაში ყოფილაო, აი შენ საბედოს გავსო! მერე ბენბზე შედგა ერთი კაცი, არც

ნოსა შინა“ და მიიტყეს მისი ყურადღებას ვისიც ჯერ არს.

დ. წაბაოქლი.

დ. ახალ-სენაპი, 9 აგქ. ძრიელ გასაკვირველია, ღმერთმანი, რატომ ყურადღებას არ აქცევენ. ვისიც ჯერ არს, იმ უწესობას და უსენდისობას, რომელიც რკინის გზის ზოგიერთს მოსამსახურებისაგან ხდება! აქაური ვესოვშიკი (საქონლის ამწონი) ატყუებს საწყალ მდაბალ ხალხს, რომელთაც რკინის გზის წესის და განკარგულებას არა გაეგებათ-რა და ქრთამი საქონლის გადატანის ქირა გონიათ.

სხრა-ათი ვერსიდან მოსული გლეხი და წვრილი ვაჭრები ორი-სამი დღე არიან გაჩერებული სტანციაზედ ვესოვშიკის წყალობით. სანამ ორი ან სამი მ.ნეთს არ მისცემენ საჩუქრათ, მანამ კმაყოფილებას ვერ მიიღებენ; მუშას ცალკე მიაქვს და ვესოვშიკს — ცალკე ქრთამი. ამ ნაირად ის ცოტა რამ ჩამორჩენა, რომელსაც ველის ათი ვერსიდან მოტანილი საქონლისაგან შოთში, ან მეთაისში გასასყიდლათ, სენაკის სტანციაზედ ვხარჯება მოსამსახურებთან.

ამას წინეთ ათი-ოღე კაცი ვნახე სტანციაზედ ცხვრებივით ერთათ თავმურხილი, რომელთაგან მოხსენებულ ვესოვშიკს ვხევეზოდნენ და კიდევ კმაყოფილება ვერ მიეღოთ; ამათ მაგიერ ერთმა აქაურმა დეპუტატმა (ნ. ჯ.) მიმართა სტანციის ნაჩაღნიკს: — „რათ აჩერებთ საწყალს კაცებს, ან რათ აძრობთ ტყავს, ღმერთი არ იცითო? იმან მიუგო: — თქვენ ვისი ვეჭილი ბრძანდებითო? რათ აძლევენო, ვისი ბრალიაო? — მოჰკითხე ახლა სამართალი ამისთანა ნაჩაღნიკს! საწყალ გლენმა; რომელსაც მათი არა გავგებთ-რა, რა

წვერი ქონდა, არც უღელაში, ქოსასა გავდა. აკოსა ვკითხეთ და თქვა, რომ ფრანგის პატრიარო, ამათი კანონი ასეაო! აი კი დალახვრა ქრისტემ წვერ-უღელაშის მოპარსვა რაღა კანონია-თქვა?! თურმე ამ დუნია გუზალს ბევრი ოხერ-ტიელი ბიჭების და გოგოების გული დაეწვა და შურდათ, რომ კაი ბიჭი ეშოვა ქრათ. შიდ საყდარი ერთმა ფეხ-მოგრეხილმა კოჭლმა გოგომ პატარძალს ლეჩაქი გაუხია; თურმე ადათათ ჰქონიათ, რომ მეც მალე გაეთხოვდეთ. მერე საყდრიდან რო გამოვიდენ და არაბაჩი რო ჩავდენ, ბიჭ-ბუჭებმა ოოვლის-გუნდები დაუშინეს მეფე-პატარძალს და შიდ პირიგან არტყეს, იმისთვის თურმე, რომ რათ გათხოვდიო! თურმე ე პატარძალი ობოლი ყოფილიყო და

უნდა ქნას, წითელი ტყუილ-მსუქი რაგს, ღმერთი გონი-გონიოთიქს

მუდამ დღე ისმის ამ რკინის გზის მოსამსახურებზე სამღურავეი და სტანციებზედ უწესობა; მაგრამ მაინც ბოლო არ მოელო. შის ენაღლება სხვისი გაჭირვება?!

რ. დ.

წერილი რედაქტორთან

მუშინდელის ფოჩტით მოსულს „დროებაში“, № 258, წავიკითხე, რომ „ღმრუგეთის საქაღებო სასწავლებლის საქმე ცუდს მდგომარეობაშია, ამ სასწავლებლის ზედამხედველი ბ. ბ — ტი ავთაშყოფობსო და სხვა.

რამდენად ბ. ბ — ტის შესახებ მართალია ეს ამბავი — მე არ ვიცი; მხოლოდ შინაარსი იმ კორრესპოდენციისა, ან ამბავისა, თავიდან ბოლომდის ეკუთვნის ოზურგეთის საქალაქო სასწავლებლის ზედამხედველს ბ. ბ — ტს და არა საქალგობს, რადგანაც გახსნილს ჩემ მიერ კერძო საქალგობო სასწავლებელში ის ბ. ბ — ტი არ ზედამხედველობს და არც, ღეთის შეწვევით, ჯერ არავის არა აქვს საფუძველი სთქვას, რომ ჩემი სასწავლებელი ცუდ მდგომარეობაში იყოს. მაშასადამე მე დარწმუნებული ვარ ბექედში მოხთა შეცდომა, ნაცვლად „სამოქალაქო“ სასწავლებლისა „საქალგობო“ დაიბეჭდა.

ამისათვის გთხოვთ, ბატონო რედაქტორო, ზემოთქმული შეცდომა ბექედში გააწოროთ ამ წერილის დაბეჭდვით.

მასწავლებელი საქაღებო სასწავლებლის

კატინის სასამეილისა, შირახუგის ასული.

10 აგქმეური. ქ. ოზურგეთი.

იტომ ყაშმართ აელოთ... აი, ია ღმეთის ჭირიმე, რო ობლები ბატონია. ჩვენ სოფელიჩი რო ექნათ, ბარე ხუთ დაჩხამდენ. აქ კი ხმაც არვინ გაცა. შინ იცის იქნება ე მეთათისის დათი ასე იყოს!..

სეროი მეუბნება: — ბიჭო, ი სეჩაპრები, რატო ხმას არ იღებენ, რო ი რაცხა კალთებ დაგლეჯილი შინელები ჩაუტკივით და კუდ-მოჭრილ თხებსა ჰგვენო. მა ანბავი ჩვენ აკოს რო ვკითხეთ, გვითხრა: — აკი გითხარით, რო აქ გოლუგეები ორ-ფეხებიანი არისო.

უღელი ჰეტოთ ჰეტოი.

განცხადებანი

მიღებულია ჩაი, პირველი მოსახე-
ლისა, რევოლვერები, საჩაიები, კა-
ფეთები, მურაბები და სხვ. და სხვ.
25 პროცენტით ნაკლებ იყიდება მი-
ნამ სადმე სხვაგან — ინგლისურ მა-
ლაზიაში არწუფის ვალერიაში.
12—1

მოპოვებულია ლონდონის მაღა-
ზიაში, კომერსის ბანკის ქვემოთ:
ნახავთ იქ ბევრ ისეთს რამეებს, რომ-
ელიც ამ უქმეებში საჩუქრებათ გა-
მოგადგებათ: კაფეთები, მურაბა და
სხვ. რაქები.
12—1

თფილისის ქალაქის გამგებობისათვის

საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ამა
დეკემბრის 5-ს გამგებობაში იყო და-
წინშული ვაჭრობა (ტორგი) იჯარით
გაცემად სამის წლის ვადით, 1881
წლის 1 იანვრიდან 1883 წლის 1
იანვრამდე, იმ საქალაქო ბუღალებისა,
სადაც ისე იყიდება ხელოვნური მადნის
წყლები და რომელიც შემდეგ ალა-
გებზე იმყოფებიან: ბალაიის პროს-
პექტზე—5 ბუღა, მრეწის მეიდან-
ზე—2, პლექსანდროვის ბაღის მახ-
ლობად სახაზინო პალატის პირ-და-
პირ—1, აბას-ბაღის მეიდანზე—1
და ნავთლულში—1; მაგრამ ეს ტორ-
გი არ შესდგა, რადგან ჯეროვანი
ფასი არაინ შეაძლია გამგებობას. ამის
გამო ამ საგანზე ხელ-ახლად დანიშ-
ნულია ვაჭრობა ამ დეკემბრის 22-ს
ქალაქის გამგებობის თან-დასწრებით.
პირობების (კანდიციების) ნახვა
მსურველს შეუძლიან მუდამ დღე
გამგებობაში, დილის 10 საათიდან ნა-
შუადღეის 2-მდე, კვირა-უქმ დღეებს
გარდა.
3—2

26 ნოემბერს
შაბათში დაავიწყდათ

ანგარიშის წიგნი

ხელ-წერილებით და ანგარიშებით.
მნახველს სთხოვენ „ჩეტსკი პრიუტში“
(„ქაწილეების თავ-მესაფარებელში“)
მო-ტანოს, არსენალის ქუჩა, სახლი
მუღინისა, სადაც მიიღებს ჯეროვანს
საჩუქარს.
3—3

ლონდონის მაღაზია

მრეწის მოედანზე № 2, კომერ-
ციულ ბანკის ქვეშ, დაარსებულია
წმინდა ძაბატის და ჩინეთის პირველი
მოწვევის ჩაის გასაყიდველად და ასაუ-
კეთესო ინგლისის საქონლებისა, მა-
გალითად: თოფების, რევოლვერები-
სა, ბოქლომთა, ტაბაკების (ფოდნოსი)
კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩი-
ტიების, შოკოლადის, კაკოს, გემრიე-

ლი სუკრის ცრბო. სასურნებელის,
საპონის, ცხვირ-სახელების, შხოთკი
წინდების, ჩულქები, კარანდაშები,
რკინის კალმების და სხვ...
(100—3)

თფილისის ქალაქის გამგებობისათვის

საყოველთაოდ აცხადებს, რომ რად-
განც საქონელთ დაკვლის გადასახა-
ლის იჯარით ამდებმა 1 გილდის ვა-
ჭარმა, არტემ ქართაშოვმა თავის
კანტრაქტი რიგაიანად არ შესრულა
და გადაყენებულ იქნა შემდეგისა-
თვის ამ იჯარიდამ, ამის გამო დანიშ-
ნულია 20 დეკემბერს, გამგებობის
თან-დასწრებით, ვაჭრობა (ტორგი)
ზემოხსენებულის გადასახადის იჯარით
გასაცემად 1881 წლის 1 იანვრიდან
1882 წლის 1 იანვრამდე.
პირობებს (კანდიციებს) მსურვე-
ლებს უჩვენებენ ყოველ დღე დილის
ათი საათიდან შუა-ღის 2-მდე ქა-
ლაქის გამგებობის კანცელარიაში დღე-
სასწაულ და უქმ დღეებს გარდა.
3—3

ქუთაისის ქალაქის გამგებობა ამით
აცხადებს ქ. მუთაისის უძრავი მამუ-
ლების მფლობელებს, რომ 27 სექ-
ტემბერს ამა წლისას ქალაქის რჩევი-
საგან დაიდგა გარდაწყვეტილება, რომ-
ლის ძალითაც დასახლებითი შემო-
საზღვრის (ოქნიოჩნაიო სბორა) შემო-
ტანის ვადათ დაინიშნა თვე იანვარ-
ი. ხოლო გარდაცლილებს ამა ვა-
დისა ე. ი. პირველი იანვარისა, იხდის
ჯარიმას მანეთზედ სამს მეოთხედს
კაპიციასს (1/4%) თვეში. 3—2

წარმატებაში შემთხვევით არა არის-რა,
ამაზედ შეიძლება დარწმუნდეს ყველა
ინგლისის მაღაზიაში, არწუფის ვა-
ლერიაში, სადაც მიღებულია დიდ-
ძალი ჩაი 1 მოკრებისა, შოკოლადი,
კაკო ჭრისა და სხვა საქონელი:
ქინის ღვინო და ხილის მარილი ციე-
ბისათვის; ხველების კანფეთები და
სხვ. აგრეთვე დანა-ჩანგალი, ახლის
სისტემის თოფები და სხვ. 15—8

ინგლისის მაღა- ზია

Maison de confiance

შეიღებო წვენი ჩაი—1 მ. 10 კ. მოსკოვის ჩაის—1 მ. 40	
— — — 1—20	— — 1—60
— — — 1—40	— — 1—80
— — — 1—60	— — 2—
— — — 1—80	— — 2—50
საუკეთესო—2—	— — 3—

იქვე ისყიდება სხვა საქონელიც:
თოფები, რევოლვერები, კრაოტები,
ტურტელი, ჩაიდნები, გასაღებები, და-
ნები, კოვზები, ტაშტები, კალმები,
ქალაღი, შოკოლადი, კაკო, კანფე-
ტები, მურაბები, მაგნეზია, უნაგირი-
ბი, კლიონკა, წინდები—კაცისა და
ქალის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშინ

კალენკორი—სულ ყველაფერი 25-
დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად,
ვიღრე სხვა რომელსამე მაღაზიაში.
მინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთი-
დამ 1000 მანეთამდე საქონელიც გა)
მოიწერს, გასაგზავნს არაფერს არ
იხდის.
(100—68)

წმინდა ხალის ქობილი ისყიდება
იფათ სამსონ მღვდლის შაბრისა-
ში მრეწის ქუჩაზედ, ძველ დამოქნის
ახლო. ათ დღეზედ ასუქებს ყოველ
გაზხდარ საქონელს.
5—3

უაფთხოვით

რადგან ინგლისის მაღაზია სასმელეუ-
ლეთ ვაჭრობას თავს ანებებს, ამის
გამო ახლა ისყიდება: პირველს სორ-
ტის 3 წლის ხერესი და პორტუგენი
ბოთლი 1 მან. და 50 კაპ., ძალიან
კარგი 1 მან. და 20 კაპ., საუკეთესო
კარიაკი—2 მან. იქვე ისყიდება 5,000
ფანდოსი და გასაღებები 8 კაპ., ინგ-
ლისის რევოლვერი 4 მანეთიდან 35
მანეთამდე, საუკეთესო ტარიელკები
2 მან. დუქინი, პალტო და მთელი
ტანისამოსი 15 მან. და სხვ.
10—7

თფილისის ტყავის ქარხანა

შუა-ბაზარში, მეტყავეების რიგზე, ქართველოვის სახლებში გაგხსნი
საწყობი (სკლადი) ყოველ-გვარ ტყავის საქონლისა და მაქვს ვაჭრობისა და
მომხმარებელთათვის სხვა-და-სხვა სორტის ტყავეები: წალკის ლანჩაის
(პალშეის ტყავეები), ცხენის, იუზბის და აპოლიის სამონალი; აგრეთვე
ვიტიამპი, წალკის ქაღალდი (გალოგე), სირომიატის ტავეები, უნაბი-
რისა და მაშინაის რამეები.
შველა ეს საქონელი ისყიდება იმ ფასად, რა ფასათაც ზეგოდებში ისყი-
დება ხოლმე.
10—3

Принимается Подписка
НА 1881 ГОДЪ
НА
ЕЖЕДНЕВНУЮ ГАЗЕТУ
„КАВКАЗСКИЙ КУРЬЕРЪ“

Подписная плата: городскимъ подписчикамъ, съ доставкою на домъ,
по 4 руб. и иногороднымъ, съ пересылкою по почтѣ, по 5 руб. въ
годъ; за полгода же первымъ по 3 руб. и послѣднимъ по 4 руб.

Подписка при имается въ г. Тифлисѣ: въ конторѣ редакціи газе-
ты „Листовъ Кавказскихъ Объявленій,“ въ газетномъ агентствѣ Шавер-
дова и въ конторѣ нотариуса Мамиконова.

Иногородные подписчики адресуютъ: въ г. Тифлисѣ, въ редакцію
газеты: „КАВКАЗСКИЙ КУРЬЕРЪ,“ на углу Графской и Атаманской
улицъ, въ верхнемъ этажѣ дома Квятковскаго.

ПРОГРАММА

Газеты „Кавказскій Курьеръ“

- 1) Правительственныя распоряженія.
- 2) Телеграммы.
- 3) Передовыя статьи.
- 4) Политическое обозрѣніе.
- 5) Внутренній отдѣлъ.
- 6) Вышній отдѣлъ.
- 7) Судебная хроника.
- 8) Городское самоуправленіе.
- 9) Смѣсь.
- 10) Фельетоны.
- 11) Справочный указатель.
- 12) Казенныя, торговыя и частныя объявленія.

Редакторъ-издатель М. И. Хитаровъ.
3—2